

PÖYTÄKIRJA

Pakilan seurakunnan seurakuntaneuvosto

Aika 19.04.2016 klo 18:30 - 20:15

Paikka Paimensali, Hyvän Paimenen kirkko, Palosuontie 1

Saapuvilla olleet jäsenet

Sanna Vesikansa, puheenjohtaja
Susanna Airola
Pirkko Bang
Elina Heikkilä-Kopperoinen
~~Ari Järvinen~~ Arto Ingervo
~~Jaana Lahti~~ Ranja Nenonen
Joni Mantela
Juhani Nyysönen
Urpo Oksanen
Jessi Orpana
Sara Paavolainen
Juhana Saarinen
Helena Sipilä
Arja Toiviainen
Leo Norja, kirkkoherra

Muut saapuvilla olleet

Ulla Turunen

sihteeri

Allekirjoitukset

Sanna Vesikansa
puheenjohtaja

Ulla Turunen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Helsinki

Helsinki

Elina Heikkilä-Kopperoinen

Joni Mantela

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä 27.4.–25.5.2016 Pakilan seurakunnan kirkkoherranvirastossa, Palosuontie 1, ja sen nähtävänä pitämisestä on ilmoitettu kirkkoherranviraston ilmoitustaululle 19.4.2016 laitettulla ilmoituksella.

Leo Norja
kirkkoherra

Käsittellyt asiat

§	Liite	Otsikko	Sivu
34 §		<u>Kokouksen avaus</u>	4
35 §		<u>Pöytäkirjan tarkastajat</u>	4
36 §		<u>Työjärjestyksen hyväksyminen</u>	4
37 §		<u>Laillisuus ja päätösvaltaisuus</u>	4
38 §	1-7	<u>Pakilan seurakunnan lausunto toimintakulttuurin muutosehdotuksista</u>	5
39 §	8	<u>Pakilan seurakunnan toiminnan rakenne 2017-2020</u>	8
40 §	9	<u>Kirkkoherran päätösluettelo</u>	9
41 §		<u>Ilmoitusasiat</u>	9
42 §		<u>Seuraavat kokoukset</u>	9
43 §		<u>Muut mahdolliset asiat</u>	9
44 §		<u>Valitusosoitus ja kokouksen päättäminen</u>	10

34 § Kokouksen avaus

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

35 § Pöytäkirjan tarkastajat

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Elina Heikkilä-Kopperoinen ja Joni Mantela.

36 § Työjärjestyksen hyväksyminen

Päätös

Esityslista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.

37 § Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

656/2015

38 § Pakilan seurakunnan lausunto toimintakulttuurin muutosehdotuksista

Päätösehdotus

Seurakuntaneuvosto

1. merkitsee toimintakulttuurin muutosehdotuksista käydyn keskustelun tiedoksi
2. hyväksyy lausunnon työryhmän esityksen pohjalta
3. valtuuttaa seurakuntaneuvoston varapuheenjohtajan ja kirkkoherran muotoilemaan lausuntoehdotuksen lopullisen muodon kokouksessa käydyn keskustelun ja esille nostettujen näkökulmien pohjalta.

Käsittely

Kirkkoherra muutti päätösehdotuksen muotoon:

Seurakuntaneuvosto

1. merkitsee toimintakulttuurin muutosehdotuksista käydyn keskustelun tiedoksi
2. valtuuttaa seurakuntaneuvoston varapuheenjohtajan, kirkkoherran ja kahden seurakuntaneuvoston valitseman jäsenen muodostavan työryhmän muotoilemaan lausuntoehdotuksen lopullisen muodon kokouksessa käydyn keskustelun ja esille nostettujen näkökulmien pohjalta.

Päätös

Päätös:

Seurakuntaneuvosto

1. merkitsi toimintakulttuurin muutosehdotuksista käydyn keskustelun tiedoksi
2. valtuutti seurakuntaneuvoston varapuheenjohtajan, kirkkoherran ja kahden seurakuntaneuvoston valitseman jäsenen muodostavan työryhmän muotoilemaan lausuntoehdotuksen lopullisen muodon kokouksessa käydyn keskustelun ja esille nostettujen näkökulmien pohjalta.

3. valitsi työryhmään Helena Sipilän ja Tiia Tuovisen.

Selostus

Helsingin seurakuntien ja seurakuntayhtymän toimintakulttuurin muutos 2018 sisältö kiteytetään ehdotuksessa lauseisiin:

- tulevaisuudessa Kirkko Helsingissä on omaa tulevaisuuttaan enemmän huolissaan ihmisestä,
- Kirkko Helsingissä ei rakenna muureja vaan purkaa niitä,
- Kirkko Helsingissä kertoo rohkeasti ja avoimesti uskonsa ja tekemisensä perusteista.

Yhteinen kirkkoneuvosto on kokouksessa 30.3.2016 päättänyt

- 1) hyväksyä ehdotuksen toimintakulttuurin muutoksesta pohjaksi palautekierroskäsittelyä varten
- 2) lähettää toimintakulttuurin muutosehdotukset palautteen antoa varten Helsingin seurakuntayhtymän seurakuntiin ja yksiköihin. Seurakuntien osalta ehdotukset tulee käsitellä sekä työntekijäkokouksissa että seurakuntaneuvostoissa ja seurakuntaneuvosto antaa seurakunnan palautteen. Tämän lisäksi toimintakulttuurin muutosehdotukset käsitellään seurakuntien yhteisissä ja seurakuntayhtymän yksiköiden yhteisissä työskentelyissä sekä käsittelyissä, joissa on mukana sekä seurakuntien että seurakuntayhtymän työntekijöitä.
- 3) pyytää palautteen perjantaina 1.4.2016 seurakuntiin ja seurakuntayhtymän yksiköihin lähetettävällä kyselyllä.
- 4) että seurakuntien ja seurakuntayhtymän yksiköiden antama palaute toimitetaan kyselyvastauksena, joka toimitetaan 8.5.2016 mennessä Helsingin seurakuntayhtymän kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo.hsrky@evl.fi sähköisessä muodossa.

Palautteen käsittelyn helpottamiseksi palaute on pyydetty antamaan yhtenäisen kysymyksenasettelun mukaisesti.

Tässä vaiheessa on tärkeää, että muutosehdotuksia käsiteltäisiin seurakunnissa mahdollisimman laajasti niin työntekijöiden kuin luottamushenkilöidenkin kanssa. Kerättyjen tietojen pohjalta muutosehdotuksia pölytetään Helsingin seurakunnissa yhteensä lähes 70 tilaisuudessa huhtikuun aikana.

Yhteisen kirkkoneuvoston sekä toimintakulttuurin ohjausryhmän jäsenet tarjoutuvat esittelemään muutoksen taustoja ja tavoitteita oheisten diojen pohjalta näissä pölytystilaisuuksissa. Samalla he kuulevat sitä keskustelua, jota seurakunnissa asian tiimoilta käydään ja saamme näin suoraa palautetta seurakunnista asian eri puolista ja monista mahdollisuuksista. Esittelijäksi ja kuuntelijaksi kaavailtu henkilö on teihin suoraan yhteydessä lähiaikoina.

Tänään tieto toimintakulttuurin muutosehdotusten valmistumisesta lähtee myös jokaiselle työntekijälle sähköpostitse. Materiaalit ovat työntekijöiden nähtävillä [muutoshankkeen työtilassa](#). Lisäksi Sinfossa julkaistaan aiheesta uutinen.

Nyt on hyvä varmistaa, että kaikki saavat sanoa sanottavansa ehdotuksista. Siksi yksittäisen työntekijän tai luottamushenkilön voi ohjata antamaan palautetta verkkolomakkeella: <https://www.webropolsurveys.com/S/E390B3006FBED405.par>. Samalla on kuitenkin hyvä muistaa, että seurakuntien ja yksikköjen yhteistä palautta painotetaan yksittäisen henkilön palautetta enemmän.

Huhtikuun palautekierros tähtää siihen, että saisimme vielä ennen kesälomia päätettyä yhteisesti muutoksen suunnan ja tavoitteet.

Pakilan seurakuntaneuvosto perusti edellisessä kokouksessa työryhmän Sanna Vesikansa, Helena Sipilä ja Juhani Nyyssönen valmistelemaan lausuntoa. Kirkkoherra osallistuu ryhmän työskentelyyn. Lausuntoehdotus esitellään vasta kokouksessa, koska ryhmä kokoontuu neuvoston kokousta edeltävänä päivänä.

Materiaalin kaikki osat ovat parhaiten tutustuttavissa luottamussivuilla.

Yhteisen kirkkoneuvoston suosituksen ja laajennetun johtoryhmän päätöksen perusteella seurakuntaneuvoston kokoukseen osallistuvat lähiesimiehet tai joku jäsen kustakin tiimistä.

Liitteet

- 1 Toimintakulttuurin muutosehdotukset - pölytyskierros
- 2 Toimintakulttuurin muutosehdotukset palautekierrokselle 1.4.
- 3 Palaute TKM-muutosehdotuksista
- 4 Liite 1, Seurakuntien ja HSRKYn toimitilat ja luopumiset 20160318
- 5 Liite 2, Seurakuntien taloa koskevat suunnitelmat 20160319
- 6 Päätös Yhteinen kirkkoneuvosto 30.3 (1)
- 7 sähköpostiviesti työntekijöille

228/2015

39 § Pakilan seurakunnan toiminnan rakenne 2016–2020

Päätösehdotus

Seurakuntaneuvosto merkitsee Pakilan seurakunnan toiminnan rakenteesta 2016–2020 käydyn keskustelun tiedoksi jatkovalmistelua varten

Päätös

Seurakuntaneuvosto merkitsi Pakilan seurakunnan toiminnan rakenteesta käydyn keskustelun tiedoksi jatkovalmistelua varten.

Selostus

Seurakuntaneuvosto päätti syksyllä 2015 seurakunnan toiminnan rakenteesta vuosiksi 2015–2016. Päätöksen yhteydessä sovittiin, että toiminnan rakenne otetaan uudelleen käsittelyyn keväällä 2016 ja silloin arvioidaan, pitääkö rakennetta tarkentaa tai muuttaa, jotta siitä voidaan tehdä pidemmän aikavälin suunnitelma. Toiminnan rakenne on kuvattu asiakirjassa Dialoginen toiminta Pakilan seurakunnassa, päätöksenteko- ja osallistumisjärjestelmät 2015–2016.

Kokouksessa käydään asian valmistelua pohjustava keskustelu. Työntekijät, jotka olivat mukana edellisen kohdan käsittelyssä, osallistuvat myös tähän käsittelyyn.

Liitteet

- 8 Dialoginen toiminta päätöksenteko ja osallistumisjärjestelmät 2015–2016

320/2016

40 § Kirkkoherran päätösluettelo

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Seurakuntaneuvostolle annetaan tiedoksi mahdollista siirtämistä varten kirkkoherran päätösluettelo.

Liitteet

9 Päätösluettelo.docx

41 § Ilmoitusasiat

Päätös

Ei ilmoitusasioita.

42 § Seuraavat kokoukset

Päätös

Seuraava kokous Paimensalissa ti 24.5. klo 18.30

43 § Muut mahdolliset asiat

Päätös

Ei muita asioita.

44 § Valitusosoitus ja kokouksen päättäminen

Päätös

Puheenjohtaja antoi valitusosoituksen ja päätti kokouksen klo 20.15.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukielto

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 34–44

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät:

Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukielto

Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi.

Pöytäkirjan pykälät:

Erikseen säädettyt muutoksenhakukielto

1. Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 momentin,
2. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 momentin,
3. kirkon virkaehtosopimuslain 19 §:n, tai
4. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Hankintoja koskevat muutoksenhakukielto

Hankintaa koskevasta seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8a §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon¹.

Pöytäkirjan pykälät:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Pakilan seurakunnan seurakuntaneuvosto

Käyntiosoite: Palosuontie 1, Helsinki
Postiosoite: Palosuontie 1, 00660 Helsinki
Telekopio: 09 2340 5500
Sähköposti: pakila.srk@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät:

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

¹ Kansallisen kynnysarvon suuruus on 30.000 € (tavarat ja palvelut), 100.000 € (terveydenhoito- ja sosiaalipalvelut) ja 150.000 € (rakennus- ja käyttöoikeusurakat).

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

HANKINTAOIKAISU**Hankintaoikaisun tekeminen**

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (Hankintalaki 80-83 §).

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot:

Pakilan seurakunta

Käyntiosoite: Palosuontie 1, Helsinki
Postiosoite: Palosuontie 1, 00660 Helsinki
Telekopio: 09 2340 5500
Sähköposti: pakila.srk@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät:

Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

VALITUSOSOITUS**Kirkollis- ja hallintovalitukset**

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, Helsinki
Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Telekopio: 029 56 42 079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi
Valitusaika 30 päivää.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Kirkollisvalitus alistusasiassa

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät:

Käyntiosoite: Bulevardi 16 B, V kerros, Helsinki
Postiosoite: Bulevardi 16 B, 00120 Helsinki
Telekopio: (09) 2340 3050
Sähköposti: helsinki.tuomiokapituli@evl.fi
Valitusaika 30 päivää.

Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät:

Käyntiosoite: Eteläranta 8, Helsinki
Postiosoite: PL 210, 00131 Helsinki
Telekopio: (09) 1802 350
Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi
Valitusaika 30 päivää.

Valitus markkinaoikeuteen, pöytäkirjan pykälät:

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden yhteystiedot**Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:**

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Telekopio: 029 56 433 14

Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valitusaika 14 päivää.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa (548/2007) tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksarvon.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa 97 euroa ja markkinaoikeudessa 244 euroa, jollei lain 6 tai 7 §:stä muuta johdu.

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.